

אתר ההנצחה שאנחנו מאמצים

מטרות המפגש:

- היכרות עם אתר ההנצחה הנבחר.
- למידה על האתר.
- יצירת חיבור רגשי ערכי של החניכים לסיפור האתר.

משך המפגש:
שעה וחצי

מהלך הפעילות:

חלק א': חקר אתר

00:10

פתיחה: מה אנחנו יודעים?

פתחו את המפגש באזכור המפגש הקודם בו עסקתם בנושא זיכרון, מורשת ואתרי הנצחה. הזכירו את המשימה שנתתם בסוף המפגש ושאלו את החניכים אם ביקרו, שאלו או קראו על האתר. פרסו דף גדול במרכז החדר והנחו את החניכים לומר או לכתוב את כל מה שיודעים על האתר. הסתכלו עם החניכים על המידע שכתבו ונסו יחד איתם לחלק את המידע לכמה נושאים: סיפור האנדרטה, סיפורים אישיים של החללים המונצחים בה, פרטים על הקמת האתר, מבנה האתר והאמצעים האומנותיים, הסביבה והשטח של האתר.

פעילות חקר על האתר

חלקו את החניכים לקבוצות, על פי הנושאים. כל קבוצה תהיה אחראית על איסוף המידע ולמידה על הנושא שקיבלה בהקשר לאתר ההנצחה. חלקו לחניכים את מבנה תיק המידע (ניתן לבצע באמצעות מסמך משותף או מצגת שיתופית).

מבנה תיק המידע
(קובץ שיתופי לעריכה)

דוגמאות לתיקי תוכן על אתרים:

הנחו את החניכים לאיסוף מידע בעזרת חיפוש ברשת, למשל באתרים הבאים:

אתר גלעד [בתוך אתר יזכור] (אתר מרכז לאנדרטאות ודרכי הנצחה בישראל).

אתר יזכור (אתר לזכר חללי מערכות ישראל).

אתר 'לעד' (אתר לזכר אזרחים חללי פעולות איבה)

אתר היישוב/מועצה מקומית/עירייה. ארכיון מקומי.

חיפוש חופשי לפי מילות חיפוש: שם האתר, שמות המונצחים, שם הקרב.

הקבוצות:

- סיפור האתר/האנדרטה (סיפור מרכזי, קרב, אירוע, עיר, קבוצה חברתית/עדה, סיפור הקמה).
- סיפורים אישיים של החללים המונצחים במקום.
- מבנה האתר והאמצעים האומנותיים.
- הסביבה והשטח של האתר, נגישות והגעה לאתר.
- הכנה למפגש עם איש עדות: למידה על האיש, הסיפור, הכנת שאלות.

דגשים למנחה:

- אם מפגש אחד לא מספיק מבחינת הזמן לחקר מעמיק על האתר, ניתן להרחיב לשני מפגשים, או להפנות את החניכים להמשך למידה עצמאית בבית, בין המפגשים.
- במסגרת איתור המידע ניתן לשלב ריאיון עם אנשים הקשורים לאתר - בני משפחה, לוחמים מהתקופה, חיילים ובעלי תפקידים ברשות המקומית. במקרה זה יש לנסות לאתר את אנשים שקשורים לאירוע טרם המפגש או במהלכו, ולקבוע איתם פגישה. לקראתה ינסחו החניכים במהלך המפגש את שאלות הריאיון. שאלות לדוגמה:
- ספר לנו על עצמך (היכרות בסיסית).
 - מה הקשר שלך לאתר?
 - מה אתה יודע על הסיפור של האתר?
 - האם אתה מכיר מישהו שמונצח באתר?
 - האם אתה יכול לספר לנו משהו על מישהו שמונצח כאן?
 - מה היה חשוב לכם כשהקמתם את האתר? (שאלה לבעלי תפקידים)
 - עכשיו, כשעברו הרבה שנים מאז המקרה, מה אתה זוכר/מרגיש? מה חשוב שיידעו המבקרים באתר?
 - מה היית רוצה שאנחנו, כקבוצת נוער שתאמץ את האתר, תעשה בו?

חלק ב': למידה משותפת והכנה לסיור באתר

00:30

שיתוף תוצרי הלמידה

בחלק זה יציגו החניכים את תוצרי הלמידה של הקבוצות. כל קבוצה תציג לקבוצות האחרות את ההיבטים השונים שלמדו על האתר.

דגשים למנחה:

יש לצאת מנקודת הנחה שבמהלך הלמידה הקבוצות נחשפו גם לתכנים של הקבוצות האחרות, אך לא העמיקו בהם. הדבר אינו גורע מתהליך השיתוף בין הקבוצות, אלא מוסיף לו. חזרה על תכנים בין הקבוצות מחזקת את הלמידה ואת הקשרים בין הנושאים. אם מתעוררות שאלות סביב חלוקת התכנים, הנחו את החניכים להעמיק בנושא שקיבלו. הדגישו בפניהם שמטרת הלמידה היא משותפת, שכולם יכירו את הכול, ולכן אין בעייתיות בשילוב בין התכנים או חזרתיות.

הכנה לסיור באתר

הנחו את החניכים לחשוב יחד - אילו פרטי מידע נוספים היו רוצים לדעת על האתר, שלא הצליחו לאתר ממקורות המידע? מה ניתן ללמוד על האתר משהות בו, שלא ניתן ללמוד באתרים ובספרים? הסבירו לחניכים כי מטרת הפעילות ומטרת הביקור באתר היא תכנון פעילות ל"אימוץ אתר", פעולה למען האתר, שימור ותחזוקה והעלאת המודעות של הקהילה לאתר ולסיפור.

הנחו את החניכים לנסח שאלות ופרטים נוספים שהיו רוצים לברר על האתר, בהקשר למשימה, ולכתוב את השאלות בתיק התוכן שהכינו (קובץ שיתופי, מצגת שיתופית).
שאלות לדוגמה:
האם האתר נקי? כמה אנשים הוא יכול להכיל? האם הוא נגיש? האם ניתן לבצע בו פעילות? מה האתר דורש לצורך התחזוקה השוטפת? מי מגיע אליו? ועוד.

לסיכום, אמרו לחניכים שהפעילות הבאה תיערך באתר עצמו. תכננו איתם את מועד ההגעה לאתר ואת דרכי ההגעה. צרו אחריות בקרב החניכים לגבי הגעה לאתר, תזכורת על המפגש, ציוד מתאים (מים, כובע, נעליים סגורות).